

**Записник са шестог састанка Међуминистарске пројектне групе за стручне послове у координацији и праћењу процеса спровођења Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период 2021-2025. године**

<b>Датум и време:</b>	05. новембар 2024. године 10.00 – 12.00
<b>Место:</b>	Палата <i>Србија</i> , Сала 129
<b>Присутни чланови:</b>	<b>Јелена Кулић Гајевић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Љиљана Узелац</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Јелена Мујчиновић</b> , Републички секретаријат за јавне политике; <b>Ивана Милинковић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Дара Гравара Стојановић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Драгана Брајовић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Споменка Вирцбургер</b> , Министарство финансија; <b>Младен Лазић</b> , Министарство финансија; <b>Владимир Васић</b> , Министарство финансија; <b>Татјана Бабић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Марија Петровић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Данило Родић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Жељко Чургуз</b> , Републички секретаријат за законодавство; <b>Јелена Живковић</b> , Републички завод за статистику; <b>Сања Волић</b> , Републички секретаријат за јавне политике; <b>Стефан Оташевић</b> , Канцеларија за јавне набавке; <b>Александра Мајкић</b> , Национална академија за јавну управу; <b>Сузана Оташевић</b> , Генерални секретаријат Владе; <b>Дејан Костић</b> , Служба за управљање кадровима; <b>Саша Ковачевић</b> , Канцеларија за информационе технологије и електронску управу; <b>Оља Јовичић</b> , Заштитник грађана; <b>Милица Божанић</b> , Агенција за спречавање корупције; <b>Раде Ковачевић</b> , Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности; <b>Милена Радомировић</b> , Стална конференција градова и општина; <b>Владимир Михајловић</b> , Центар за европске политике; <b>Станка Параћ</b> , Центар за локалне демократије; <b>Кристина Топић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе.
<b>Одсутни чланови:</b>	<b>Ивана Јаначковић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Јанко Прица</b> , Републички секретаријат за јавне политике; <b>Ивана Савићевић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Вишња Драгојловић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Верица Игњатовић</b> , Министарство финансија; <b>Душанка Јовановић</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Војкан Томић</b> , Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; <b>Горан Цафић</b> , Министарство правде; <b>Јасмина Бенмансур</b> , Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Јадранка</b>



	<p><b>Божовић</b>, Министарство државне управе и локалне самоуправе; <b>Јелена Симић</b>, Министарство унутрашњих послова; <b>Јасмина Петровић</b>, Министарство спољних послова; <b>Мирослав Гачевић</b>, Министарство за европске интеграције; <b>Сања Виг</b>, Канцеларија за сарадњу са медијима; <b>Данило Рончевић</b>, Служба за управљање кадровима; <b>Миладин Пушица</b>, Завод за унапређење образовања и васпитања; <b>Тадија Митић</b>, Национална коалиција за децентрализацију; <b>Владимир М. Павловић</b>, Београдска отворена школа; <b>Слободан Мартиновић</b>, Аргумент; <b>Урош Јовановић</b>, Удружење грађана за демократију и грађанско образовање „Грађанске иницијативе.“</p>
<b>Уводна реч</b>	
<p>Шеста седница Међуминистарске пројектне групе почела је у 10.00 часова.</p> <p>Седницом је председавала <b>Јелена Кулић Гајевић</b>, в.д. секретара Министарства државне управе и локалне самоуправе (у даљем тексту:МДУЛС), руководилац и члан Међуминистарске пројектне групе (у даљем тексту: МПГ) која је поздравила све присутне и изразила задовољство заједничким радом на унапређењу система јавне управе.</p>	
<b>Тачка 1.</b> <b>Разматрање и усвајање Предлога дневног реда</b>	
<p>Након што је утврђено да постоји кворум за одржавање седнице, прешло се на усвајање следећег Предлога дневног реда:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Разматрање и усвајање Предлога дневног реда</li><li>2. Извештавање координатора по ПЦ - резултати, изазови Перцепције ОЦД-а о резултатима у 2023. години по тематским областима Стратегије РЈУ</li><li>3. Разматрање и усвајање Предлога закључка о усвајању Годишњег извештаја за 2023. о спровођењу Стратегије РЈУ 2021-2030. године</li><li>4. Усмена информација о почетку израде Акционог плана за период 2026-2030. године за спровођење Стратегије РЈУ у Републици Србији</li><li>5. Разно</li></ol> <p>Предлог дневног реда усвојен је једногласно.</p>	
<b>Тачка 2.</b> <b>➤ Извештавање координатора по ПЦ - резултати, изазови</b> <b>➤ Перцепције ОЦД-а о резултатима у 2023. години по тематским областима Стратегије РЈУ</b>	



У вези са овом тачком Дневног реда, **Јелена Кулић Гајевић** дала је реч координаторима тематских области.

#### **Планирање и координација јавних политика:**

**Јелена Мујчиновић**, шеф Одсека за праћења спровођења јавних политика ЕУ интеграција, међународну сарадњу, управљања пројектима у Републичком секретаријату за јавне политике (у даљем тексту: РСЈП) известила је о основним параметрима о спровођењу Програма унапређења управљања јавним политика и регулаторном реформом.

#### **Резултати:**

**Јелена Мујчиновић** је истакла да област планирања и координације јавних политика представља у ствари Општи циљ који истовремено представља и Посебан циљ Стратегије реформе јавне управе (у даљем тексту: Стратегија РЈУ). Општи циљ је у 2023. години остварен. Од укупно четири Посебна циља Програма показатељи за два Посебна циља су у највећој мери остварени, док за преостала два то није случај, што износи укупно 43% остварености показатеља на нивоу посебних циљева Програма. Када је реч о реализацији мера, од укупно 29, остварено је 8, 6 није праћено, док 15 показатеља није реализовано, што укупно износи 28% остварености показатеља на нивоу мере.

Такође, на нивоу активности, од укупно 102 активности које су биле предвиђене Програмом, спроведене су 23. У току је спровођење 31 активности, чиме је укупно остварено 22,55%. РСЈП указује да су остварени резултати Програма у погледу повећања процената прописа који садрже потпуну анализу ефеката чиме је између осталог унапређен њихов квалитет и пружен даљи допринос процесу успешног спровођења регулаторне реформе, што је један од индикатора на нивоу Посебног циља. Истиче да је унапређен и процес консултација за документе јавних политика и поједине прописе, што је допринело већој транспарентности и учешћу свих заинтересованих страна у процесу јавних политика и прописа.

У погледу изазова РСЈП скреће пажњу на успорен процес успостављања јединица за планске документе и подршку управљању, али и оптимизацији у области планирања. У току је рад на унапређењу правног оквира који би требао да отклони све наведене изазове које су биле утврђене Програмом. Унапређење правног оквира подразумева припрему две уредбе у односу на постојећу уредбу која је пратила Закон о планском систему. Међутим, због техничког мандата Владе дошло је до одређеног кашњења у усвајању наведене две уредбе што је значајно утицало на спровођење самог Програма. Разлог томе је што су одређене активности и мере узрочно-последично постављене да се остваре након усвајања одређених уредби.

Спроведена је ex post анализа Програма у 2023. години и РСЈП је у финалној фази израде ревизије Програма, односно Акционог плана за преостали период спровођења Програма. Ex post анализа је показала да је потребно ревидирати одређене мере и активности. Није дошло до измена Општег циља, нити индикатора на том нивоу како не би дошло до евентуалне измене саме Стратегије РЈУ.



#### **Управљање људским ресурсима:**

**Ивана Милинковић**, МДУЛС, известила је за тематску област Управљање људским ресурсима коју чине три Посебна циља:

- 1) Унапређен процес регрутације у јавној управи;
- 2) Ефикасан систем за управљање каријером примењен у пракси и
- 3) Развијен и имплементиран функционалан и иновативан систем стручног усавршавања и стручних испита у јавној управи заснован на анализи потреба за унапређењем компетенција, односно знања и вештина и способности запослених у јавној управи.

#### **Резултати:**

Ради реализације Посебног циља 2 и 3, у току 2023. године спроводиле су се активности у вези са иновирањем кадровског планирања, промоцију државне управе као пожељног послодавца, даљу имплементацију оквира компетенција на нивоу АП и ЈЛС, јачање професионализације лица на положају и унапређење поступка попуњавања радних места положаја заснованог на заслугама и унапређењу информационог система.

На нивоу Посебног циља 2. је реализовано 45%, у току је реализација 27,5% предвиђених активности, а 27,5% није имплементирано.

На нивоу Посебног циља 3. реализовано је 43%, у току је реализација 43% предвиђених активности, док 14% није имплементирано.

Како би се даље унапредио процес регрутације у јавној управи кроз унапређење запошљавања које је засновано на кадровским потребама органа и ускладило кадровско и финансијско планирање у току 2023 године, Министарство државне управе и локалне самоуправе је уз подршку ГИЗ пројеката “Подршка реформи јавне управе“ спровело пилотирање нове методологије кадровског планирања у четири органа државне управе (Министарство државне управе и локалне самоуправе, Служба за управљање кадровима, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и у Канцеларији за јавне набавке), а Посебна радна група за припрему предлога иновираниог кадровског планирања у органима државне управе наставила је рад на припреми верзије нове Уредбе о припреми кадровског плана у државним органима и пратећим обрасцима Нацрта и Предлога кадровског плана. Имајући у виду комплексност самог процеса кадровског планирања, за даље активности у вези са имплементацијом новог кадровског планирања неопходна је подршка ИС за УЉР.

У циљу промоције државне управе као пожељног послодавца, СУК је на основу Комуникационог плана у 2023. години, редовно објављивала садржаје промоције на друштвеним мрежама, израђен је двојезични информативни и промотивни штампани материјал за промоцију процеса запошљавања, организовани су јавни виртуелни дани. Такође, организоване су и регионалне и локалне презентације СУК-а, као и конференција на Филозофском факултетима на тему студентске праксе у органима државне управе.

У оквиру Посебног циља 2. успешно се спроводе активности у вези са успостављањем правног оквира за интегрисање оквира компетенција у органима АП и ЈЛС. С тим у вези потребно је истаћи да је у току 2022. године успешно имплементиран систем компетенција у све акте о систематизацији радних места у органима АП и ЈЛС.



У току 2023. године настављен је и даљи рад на фазном увођењу оквира компетенција у поступке попуњавања радних места, те је с тим у вези припремљен Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у АП и ЈЛС који Народној скупштини РС усвојила у октобру 2023. године. Поред тога, припремљена је и нова Уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у АП и ЈЛС коју је Влада усвојила у новембру 2023. године и која је у примени од 1. јануара 2024. године, као и Упутство о смерницама за вредновање понашајних компетенција које је донео министар државне управе и локалне самоуправе.

У циљу примене нове Уредбе о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у органима АП и ЈЛС, у сарадњи МДУЛС-а и Сталне конференције градова и општина (СКГО), у току 2024. године организован је циклус регионалних обука за службенике у органима ЈЛС у циљу оспособљавања службеника за спровођење конкурсних поступака за попуњавање радних места у органима ЈЛС. С тим у вези, у оквиру програма „Партнерство за добру локалну самоуправу“, који подржава Влада Швајцарске, а спроводи СКГО, реализоване су две акредитоване обуке: „Прописи и процедуре за запошљавање“ и „Методe и технике за одабир кадрова“.

У току су припремне активности у вези са увођењем система компетенција у функцију вредновања радне успешности службеника на локалном нивоу власти што би представљало трећу фазу увођења система компетенција у правни оквир. Савет Европе је пружио подршку у изради новог предлога система вредновања радне успешности, који је представљен представницима органа АП и ЈЛС. Све наведене активности Министарство је спроводило уз подршку Програма "Управљање људским ресурсима у локалној самоуправи", који представља заједничку иницијативу МДУЛС, Савета Европе и СКГО, а који је финансиран највећим делом из ЕУ ИПА фондова и кофинансиран од стране Савета Европе и који је успешно реализован у две фазе, у периоду од 2016. године до краја 2023. године.

У вези са јачањем професионализације лица на положају и унапређење поступка попуњавања радних места положаја заснованог на заслугама, МДУЛС је у протеклом периоду спроводило различите активности са представницима СИГМЕ у току 2022. године и почетком 2023. године интензивно се радило на анализи стања и припреми предлога могућих мера за унапређење управљања лицима на положају у делу њиховог обухвата, регрутације и селекције, разрешења и координације и комуникације свих релевантних учесника у том процесу. Почетком 2023. године министар државне управе и локалне самоуправе је образовао Посебну радну групу за праћење стања у вези са попуњавањем положаја и постављења в.д. чији је задатак да припреми предлоге документа којим се утврђују даљи правци развоја државних службеника на положају. Поред тога СУК је извршила детаљну анализу потреба за компетенцијама лица на положају и израдила предлог два могућа оквира компетенција који је у току новембра 2023. године, представљен члановима ПРГ, а који ће свакако бити разматрани у оквиру стратешког документа о управљању лицима на положају. Имајући у виду да је у међувремену дошло до формирања нове Владе, министар државне управе и локалне самоуправе је образовала нову ПРГ која интензивно ради на документу и разматра све аспекте праваца развоја државних службеника на положају.



У вези са активностима који се односе на изградњу ефикасног система за управљање каријером примењеног у пракси и развоја институционалних и административних капацитета, **Милинковић** је истакла да је у септембру 2023. године започета имплементација двогодишњег ИПА пројекта „Интегрисано управљање људским ресурсима у јавној управи РС“ са циљем подршке у изради методологије и сета индикатора за праћење свих функција УЉР у органима државне управе, припреми предлога иновирања постојећег оквира компетенција за све категорије државних службеника, као и и предлога даљег унапређења постојећег службеничког система заснованог на каријери.

Такође, у погледу развоја каријере руководица у СУК-у, активно су примењивани сви инструменти за развој каријере (360 степени, анализа потенцијала за развој, каријерно саветовање, коучинг, асесмент центар) руководица у органима државне управе. Током 2023. године различите услуге Центра за развој каријере користило је 717 руководица свих нивоа.

Један од изазова јесте и успостављање пуне операбилност ИС за УЉР. С тим у вези у току 2023 године припремљена је Уредба о Централној кадровској коју је Влада усвојила у јануару 2024. године. Систем ће бити пуштен у продукцију у четвртном кварталу 2024. године и биће повезан путем државне сервисне магистрале са осталим ИС - сервисима ЦРС, НАПА, Е-управа и ЦРОСО.

У овину Посебног циља 4: **Развијен и имплементиран функционалан и иновативан систем стручног усавршавања и стручних испита у јавној управи заснован на анализи потреба за унапређењем компетенција, односно знања вештина и способности запослених у јавној управи**, активности су или реализоване у целини или је њихова реализација у току, са тенденцијом која указује да ће у највећем делу бити спроведене у утврђеним роковима, односно до краја 2024. године.

У оквиру овог циља, у 2024. години рок за реализацију имале су следеће мере и активности:

Мера 4.5: Успостављање система планирања и управљања процесом целоживотног стручног усавршавања у јавној управи (мастер план целоживотног стручног усавршавања).

Активност 1 – Припрема упоредне студије о целоживотном стручном усавршавању запослених у јавној управи у репрезентативним правним системима, са предлогом препорука за Републику Србију, **реализована у целини**.

Мера 4.7: Увођење јединствених критеријума, мерила и стандарда у области стручних испита у систему државне управе.

Активност 5 – Припрема студије о оптимизацији пословних процеса у области стручних испита (анализа пословних процеса и предлог реорганизације у сврху стандардизације процеса стручних испита, као и унапређења надзорне функције и примене ИКТ у овој области), **реализација у току (планирани рок за завршетак је до краја новембра 2024)**.

Мера 4.8: Развој сарадње са високошколским установама ради подршке у школовању/додатном образовању кадрова за јавну управу.



Активност 1 – Успостављање инструмената за подршку спровођењу система школовања кадрова за јавну управу, једнако усмерену ка теоријским знањима и практичном образовању, **реализована у целини.**

Активност 2 – Обезбеђење услова за континуирану обавезу спровођења студентске праксе у органима државне управе и органима јединица локалне самоуправе, **реализована у целини.**

Организовање годишњег скупа „Студентска стручна пракса у јавној управи“, ради промоције стручног оспособљавања и усавршавања у јавној управи, **реализација у току (одржавање сајма је планирано за 4. децембар).**

Развој и спровођење програма обуке за студенте мастер студија „Припремни час за јавну управу“, **реализована у целини.**

Када је у питању реализација Активност 8. Спровођење процеса планирања, формулисања и доношења подзаконских прописа за спровођење закона који уређује област стручног усавршавања у јавној управи, у оквиру Мере 4.3: Унапређење нормативног оквира који уређује област стручног усавршавања у јавној управи, њена реализација је требала да буде подржана пројектним активностима планираним у оквиру пројекта подршке Управљање људским ресурсима у локалној самоуправи Фаза 3, чији се почетак очекује са потписивањем Финансијског споразума за ИПА 2024.

#### **Пружање услуга:**

**Дара Гравара Стојановић**, МДУЈС, истакла је на самом почетку представљања резултата да су усвојена три програма: **Е-папир, Програм развоја електронске управе и Програм за сузбијање сиве економије.**

#### **Резултати:**

У односу на Програм развоја електронске управе, визија Програма је била успостављање ефикасне и кориснички оријентисане управе у дигиталном окружењу која је интероперабилна са различитим нивоима јавне управе у Републици Србији. Србија је забележила напредак у све четири области процене у домену електронске управе, док се број службеника који су обучени у дигиталном окружењу у органима и јединицама локалне самоуправе знатно повећао у односу на циљану вредност. Важно је напоменути да је број издатих параметара за мобилну апликацију ConsentID превазишао планирани, преко 600.000 грађана се регистровало на апликацији. У 2023. години се континуирано радило на унапређењу овог софтверског решења.

Е-папир је донео оптимизованост у 42 административна поступка који доносе уштеду привреди на годишњем нивоу у износу од преко 22 милиона динара. Дигитализовано је 36 услуга чиме је уштеђено преко 67 милиона динара на годишњем нивоу.

С циљем да се попишу и оптимизују и учине јавно доступним и дигитализују сви административни поступци и административни захтеви, у склопу регулаторне реформе усмерене на побољшање услова пословања и смањења административног оптерећења, Програм Е-папир, Влада је усвојила нови Програм у мају 2023. године.

Програм за сузбијање сиве економије је донет како би се што пре почело са спровођењем предвиђених активности и мера на сузбијању сиве економије и са циљем



да се њен удео у укупној провредној активности у Србији смањи и на тржишту сведе на најнижи могући ниво, као резултат мера имплементације надзора сузбијања сиве економије у области продаје робе преко интернета, продаје робе у продајним објектима и на пијацама. Израђене су нова електронска издања књиге „Инспекција праксе“ (пето електронско издање).

Такође, радило се на увођењу управљања квалитетом који има за циљ унапређење рада и постизање успеха у свим процесима, а посебно унапређења услуга за грађане. Број органа државне управе које су имплементирале CAF или неки други алат за унапређење квалитета је 8. Такође, органи државне управе имплементирали су и ISO, док је 1 орган државне управе имплементирао и PSIEU 50600. Доношењем Уредбе о ближим условима, критеријумима и мерилима за одређивање ЈУМ као и начину сарадње надлежних органа у вези са поступањем и обављањем послова на ЈУМ, заокружен је правни, односно законодавни оквир којим се дефинишу услуге, критеријуми и мерила за одређивање ЈУМ. Министарство државне управе и локалне самоуправе наставља тренд отварања ЈУМ. У 2023. години је отворено 19 ЈУМ, те их је закључно са 2023. годином укупно отворено 54. Израђена је методологија за утврђивање радних места и броја извршилаца који раде на пословима у вези са пружањем јавних услуга крајем 2023. године. У процесу је утврђивање радних места и броја извршилаца који раде на пословима у вези са пружањем јавних услуга.

Остварен је значајан резултат кроз Српско-корејски информатичко приступни центар, који је у 2023. години бесплатно обучио близу 10.000 грађана, без одређеног буџета. Простор у Београду функционише седму годину за редом. Како се показао као веома користан, због остварених резултата београдског центра, половином 2023. године отворен је идентичан центар у Нишу. Тренутно, Канцеларија за ИТЕ држи обуке Е-вртић, истовремено у оба центра у два града где ће се обучити преко 1000 државних службеника.

Изазови који постоје односе се на пружање помоћи инспекцијама и извођачу софтвера Е-инспектор. У превазилажењу проблема, увезивање новог софтвера из писарнице је препознато као први изазов. Други изазов је повезивање контакт центра републичких инспекција са писарницом. Трећи изазов је успостављање методологије за мерење резултата учинка пружалаца јавних услуга и успостављање методологије за мерење задовољства крајњих корисника пруженим услугама јавне управе, како електронски тако и традиционално.

#### **Одговорност и транспарентност:**

**Драгана Брајовић**, МДУЛС, представила је најважније резултате, изазове и препоруке у оквиру области Одговорност и транспарентност.

#### **Резултати:**

У тематској области Одговорност и транспарентност дефинисан је посебан циљ: Унапређен ниво одговорности и транспарентности на свим нивоима власти, са 5 мера, од којих се две односе на управљачку одговорност и управљање према учинку, једна на јачање интегритета и етичких стандарда у јавној управи, и две на проактивну и реактивну транспарентност. У односу на ових пет мера, у 2023. години, постигнути резултати варирају:



Кад су у питању прве две мере које се односе на управљачку одговорност и управљање према учинку, где су предвиђени кораци у правцу утврђивања предуслова за уређивање управљачке одговорности, у 2023. години, резултати су изостали у односу на предвиђене.

Годишња процена ЕК о напретку у области одговорности

Линије одговорности између агенција и матичних институција су „замагљене“, што доприноси преклапању функција, фрагментацији и нејасним линијама извештавања.

- и даље је потребна политичка посвећеност одговорности руководиоца, управљању учинком и систематичном делегирању одговорности
- институције задржавају бирократски и процесно оријентисан приступ планирању, буџетирању и извештавању о својим активностима;
- и даље постоје слабости у управљању учинком и линијама одговорности између независних тела и њихових матичних институција.

Поред обука на тему Примена принципа управљачке одговорности за руководиоце (у 2023, 19 руководиоца из 14 органа) и на тему Примене јединствене методологије за управљање учинком (обуку је прошло 77 руководиоца из 30 органа), где су незнатно премашене циљне вредности индикатора, већина активности које су биле предвиђене за реализацију у 2023. години биће редефинисана у оквиру Мапе пута за управљачку одговорност.

С друге стране, у 2023. години постоји пораст броја средњорочних планова за период 2023-2025 – донето је 26 планова, као и њихова усклађеност са циљевима из АПСПВ за 2023-2025, где је премашена планирана вредност индикатора.

Такође, као и у претходне две године, и у 2023. години велики број органа (85%) одредило је службена лица овлашћена за вођење и одлучивање у управном поступку и предузимање управних радњи.

Кад је у питању Јачање интегритета и етичких стандарда у јавној управи, активност која је предвиђена за реализацију у 2023. години је завршена, односно, израђена је "Студија о увођењу службеника за етику и интегритет у органе државне управе", док се тренутно спроводи Пилот пројекат за увођење службеника за етику и интегритет у органима државне управе, што је активност предвиђена за реализацију у 2024. години.

Индикатор за ову меру: Процент органа државне управе и независних државних органа који организују и спровode обуку о етици и интегритету за своје руководиоце и запослене (%) вишеструко је премашен (81,8%) захваљујући обукама о етици и интегритету које спроводи Агенција за спречавање корупције и чије је похађање обавезно, а такође је НАЈУ развила онлајн обуку „Етика и интегритет“.

Кад је у питању проактивно објављивање података у поседу органа јавне управе, иако је вредност индикатора који се односи на број органа јавне управе и других ималаца јавних овлашћења који деле/објављују отворене податке на Порталу отворених података нешто нижа од планиране (ПВ 114-120, ОВ 111), број организација које објављују отворене податке у последњих 5 година константно расте, са 45 (2019), преко 83 (2021), 95 (2022), на 111 (2023).<sup>1</sup> У 2023, на Порталу је објављено

<sup>1</sup> Портал отворених података, линк <https://data.gov.rs/sr/>.



2198 скупова података (што у суштини износи 6318 ресурса), односно 5 пута више у односу на 2020. годину.

Такође, од 2021. године, обуке о стандардима отворених података, њиховој поновној употреби и раду са Порталом отворених података похађали су полазници из 111 различитих органа и ЈЛС, од укупно 534 колико их има регистровано на ЛМС платформи Националне академије за јавну управу, те је у 2023. години остварена вредност овог показатеља (21%) значајно премашена у односу на планирану (15%).

Транспарентност рада локалних самоуправа константно се повећава. Према извештају организације Транспарентност Србија за 2023. годину<sup>2</sup>, укупан просечни резултат локалног индекса транспарентности (ЛТИ) за 145 ЈЛС у 2023. години је 52 и већи је у односу на 2022. годину када је износио 49.

Константно расте и број обвезника Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који објављују информатор о раду у машински читљивом формату. У тренутку израде извештаја укупно 7034 обвезника објављује информатор о раду у Јединственом информационом систему информатора о раду Повереника, који је успостављен 2022. године.

У децембру 2023. године усвојен је и Акциони план за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији за период 2023-2027. године који садржи конкретне обавезе усмерене на унапређење основних вредности отворене управе (учешће јавности, транспарентност и одговорност органа јавне власти, уз употребу иновација и технологија) и креиран је у партиципативном и инклузивном окружењу.

Што се тиче реактивне транспарентности, у 2023. години остварен је висок проценат извршења предложених, односно наложених мера у инспекцијском надзору над применом прописа о слободном приступу информацијама од јавног значаја (97%), чиме је премашена планирана вредност овог показатеља (85%).

Индикатор који се односи на проценат извршења аката Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности: у 2023. години планирана вредност индикатора (72%) премашена је и остварени проценат од 74,83% изузетно је успешан, имајући у виду велики број предмета у 2023. години (око 18.000).

У јулу 2023. године отворена је канцеларија Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у Нишу. Ово је друга канцеларија Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности која се отвара ван седишта Повереника, након канцеларије у Новом Саду, која је отворена у децембру 2022. године, а у плану је отварање још једне канцеларије у Крагујевцу.ђ

Циљне вредности показатеља који се односи на поступање по препорукама Заштитника грађана нису постигнуте, у 2023. години уочава се раст у односу на претходну годину (2022 - 63,57%, 2023 - 78,2%), мада је у претходној, 2022. години, дошло до пада у односу на 2021. (77,52%)

<sup>2</sup>Индекс транспарентности локалне самоуправе 2023, линк  
[https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti\\_uz\\_vesti/LTI\\_2023 - SRP - kona%C4%8Dni\\_izve%C5%A1taj.pdf](https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/LTI_2023_-_SRP_-_kona%C4%8Dni_izve%C5%A1taj.pdf)



### Изазови

С обзиром на то да је 2022. година била изборна, а да су крајем 2023. године одржани и ванредни парламентарни избори, као и на чињеницу да се сегменти области одговорности налазе у делокругу више органа и честу промену доносилаца одлука у органима државне управе, упркос одређеним напорима, као што су израда свеобухватне анализе стања која обухвата више аспеката управљачке одговорности (делегирање одговорности и овлашћења, управљање учинком и оцењивање, организациону културу), формирање Радне групе Владе за управљачку одговорност у државној управи, као и на то да је започет процес јачања капацитета руководиоца, присутно је значајно кашњење кад су у питању конкретни резултати у области управљачке одговорности и управљања према учинку. Мапа пута за управљачку одговорност, која представља кључни елемент за даљи напредак у овој области, још увек је у фази разматрања/ревизије/финализације, док рад на Регистру носилаца јавних овлашћења још увек није започет.

### Препоруке

- Ревидирати/ажурирати Мапу пута за управљачку одговорност изапочети са спровођењем планираних активности
- Интензивирати напоре у погледу дефинисања јасних линија одговорности унутар система јавне управе, као и за дефинисање појма и обухвата јавне управе
- Спровести Пилот пројекат за увођење службеника за етику и интегритет у органима државне управе у циљу успостављања координације у вези са доношењем, спровођењем и извештавањем о спровођењу планова интегритета, управљањем сукобом интереса запослених, поступањем по правилима унутрашњег узбуњивања, поступањем по притужбама на рад органа и запослених, праћењем примене Кодекса понашања државних службеника у органу, промовисањем етичког понашања у органу, едукацију запослених у органу о питањима етике и интегритета и др. Након завршетка пројекта, потребно је дефинисати препоруке о могућностима увођења ових службеника у свим органима државне управе.
- Израдити приручник/смернице за руководиоце о позитивним ефектима повећања јавности у раду органа јавне управе и израде е-Информатора органа јавне управе.

**Споменка Вирицбургер**, помоћник министра финансија, руководилац Сектора - Централне јединице за хармонизацију Министарство финансија, обавестила је присутне да је дошло до кашњења у изради Мапе пута за унапређење управљачке одговорности у државној управи РС, делимично због одржаних избора, што је представљало изазов у окупљању чланова радне групе. Радна група је у међувремену измењена услед насталих промена. Међутим, процене да ће се у мапи пута налазити активности које ће на неки начин редефинисати оне активности које се налазе у Стратегији РЈУ. Европска комисија поставила је питање о повезаности мапе пута са Стратегијом РЈУ, нагласивши да је потребно постићи договор о томе и утврдити начин решавања овог питања. Истакла је да препознаје потенцијал радне групе за



Управљачку одговорност и нагласила важност усмереног рада на питањима из Стратегије РЈУ која се непосредно односе на унапређење управљачке одговорности. У Нацрту мапе пута предвиђене су активности које доприносе овом циљу. Поједини посебни циљеви Стратегије РЈУ директно доприносе унапређењу управљачке одговорности, што захтева успостављање ефикасне координације. Чланови Радне групе за управљачку одговорност треба да буду упознати са кључним аспектима Стратегије и планираним активностима, како би имали шири маневарски простор за деловање. Координациона функција је од значаја, јер може постати покретачка снага и подршка за активности предвиђене Стратегијом. Идентификовано је да је потребно обезбедити једноставну презентацију за радну групу, која ће обухватити могућности за коришћење управљачке одговорности у оквиру регулаторне реформе и побољшања квалитета услуга, што је од кључног значаја за свеукупно управљање учинком.

Нагласила је да је неопходно договорити се о активностима које су већ у току и које доприносе унапређењу управљачке одговорности. Такође, потребно је осмислити механизам координације како би чланови радне групе били благовремено информисани о активностима предвиђеним Стратегијом РЈУ. Уочено је да у раду Радне групе недостаје усклађеност и адекватна координација. Као пример, истакнуто је да је НАПА припремила обуке за управљачку одговорност, али чланови Радне групе из Министарства финансија нису упознати са том информацијом. Иако постоје планиране обуке, неопходно је побољшати сарадњу и дефинисати јасан механизам координације. Очекује се да ће мапа пута бити усвојена до краја 2024. године. За сва постављена питања очекује се повратна информација, како би Министарство финансија могло у најкраћем року да координише свој приступ у вези са овим питањем.

С обзиром да је планирано да се изради Акциони план 2026-2030, **Љиљана Узелац**, представница МДУЛС-а, додала је да Мапа пута, може бити интегрисана као саставни део Стратегије на различите начине а могу да постоје и као два одвојена документа, мада ће оба бити донета на Влади и самим тим морају бити усклађена.

Вирцбургер је нагласила је да је Мапа пута свеобухватан документ са краћим роковима у односу на Акциони план. Као потенцијално решење предложила је да се Мапа пута интегрише као засебан сегмент у Стратегији, уз извештавање о њој као целини, како би се избегло разлагање на бројне мање активности. Љиљана Узелац је истакла да ће бити испоштована свака одлука Радне групе. Додала је да је руководиоцима пренето да приликом планирања временског оквира Мапе пута узму у обзир период 2026–2030. године, како би документ био усклађен са петогодишњим циклусом и интегрисан у Стратегију.

Представница Агенције за спречавање корупције, **Милица Божанић**, додала је да би у контексту допуна Извештаја за 2023. годину у делу који се односи на одговорност агенција, предложила да се у наративу дода неколико реченица које би истакле улогу агенција у организацији обука за етику и интегритет. Наглашено је да ове активности нису само резултат испуњавања обавеза, већ представљају одраз озбиљног рада и посвећености Агенције у овој области.



### **Управљање јавним финансијама:**

**Младен Лазих**, шеф Одсека за програмирање пројеката финансираних из средстава ЕУ и развојне помоћи, Министарство финансија, представио је тематску област Управљања јавним финансијама и најпре подсетио да су током 2023. године спроведене измене и допуне Програма реформе управљања јавним финансијама.

У оквиру Министарства финансија формиран је Сектор за дигитализацију у области јавних финансија (е-фактуре, е-отпремнице, е-акцизе). У том контексту постојала је потреба да се неке области иновирају како би се ускладиле са новим трендовима, а нарочито са концептом зеленог ПФМ, који је препознат и од стране ММФ-а. Други разлог за измене био је то што је Министарство припремило Акциони план за целокупно трајање Програма, али ова пракса више неће бити настављена. Наиме, показало се веома изазовним креирање Акционог плана за петогодишњи период. Прве три године поклапају се са буџетским циклусом, али последње две године увек представљају изазов. Због тога је у 2023. години покренут процес измена и допуна Програма, који је процедурално веома сложен. У будућности, када буде припреман нови Програм, припремиће се и нови Акциони план за период од три године.

### **Резултати:**

У децембру 2023. године усвојене су измене и допуне, оне се налазе на интернет страни Министарства финансија. У првом кварталу израђен је Извештај у складу са Законом о планском систему за 2023. годину. Извештај је усвојен на седници Владе крајем априла 2024. године. Ради се о веома детаљном документу, који је годинама усклађиван са смерницама СИГМЕ. Доступан је на сајту у верзијама на српском и енглеском језику.

Када је реч о показатељима на нивоу Општег циља, разматрају се два: Реални раст бруто домаћег производа и Ниво дуга опште државе. У оквиру Стратегије РЈУ, за први показатељ била је планирана циљана вредност од 3-4%. Међутим, услед утицаја пандемије ковид 19, енергетске кризе и других фактора, кроз измене и допуне Програма, ова вредност је коригована на 2,5%. Изменом Програма отвара се могућност промене Општег циља, како је дефинисан у Стратегији РЈУ. Министарство финансија предложило је да се, у оквиру исте одлуке и суштински истог документа, изврши ажурирање података и у Стратегији. Потребно је размотрити механизме за усклађивање измена у Програму на начин који не би захтевао спровођење комплетне процедуре измена и допуна целокупне Стратегије РЈУ.

Други показатељ односи се на ниво јавног дуга, где је циљ успешно остварен и износи 52,3%. Упркос изазовима са којима се Министарство финансија суочава, тренд смањења јавног дуга је настављен, тако да је у августу 2024. године његов ниво достигао око 46,4%.

Министарство финансија дало је неколико сугестија у вези са графичким приказима.

- Стварни приходи и расходи буџета опште државе на годишњем нивоу, са циљаном вредношћу у опсегу од 5% у односу на пројекције из фискалне стратегије, испуњени су.



- Просечно трајање отвореног поступка, са циљаном вредношћу од 46%, остварено је на нивоу од 44%. Будући да је нижа вредност боља, овај индикатор је испуњен.
- Годишњи трошкови сервисирања јавног дуга, са циљаном вредношћу од 1,8%, такође су испуњени.
- Сектор буџетске инспекције – просечан број незаконитости и неправилности по контроли у односу на укупан број извршених контрола – није остварио циљ. Циљана вредност износила је 2,2%, али је остварено 2,5%, при чему је нижа вредност боља.
- Следећи је проценат прихваћених и спроведених препорука које субјектима управљања средствима ЕУ даје ревизорско тело, где је надмашен индикатор који износи 64%. Идентификован је напредак који се односи интрофинансијску контролу у јавном сектору у оквиру Извештаја ЕК о напретку (описни индикатор). Потребно да стоји умерена припремљеност која је константована. Индикатор је остварен.
- Број ревизорских извештаја ревизије је такође надмашен са 251.

#### Статистички подаци у вези са Извештајем

Министарство финансија је у 2023. години планирало реализацију 10 активности, 7 је реализовано, 3 није. Кумулативно гледано, од почетка реализације, за прве три године, 26 од 39 је остварено. На нивоу Општег циља, Посебног циља и мера (укупно 39), није испуњено 5, испуњено је 34.

Главни изазов односи се на недостатак административних капацитета, што доводи до кашњења у спровођењу појединих активности. Одређене активности реализују се кроз пројекте, где су се јавила одлагања у различитим фазама, укључујући избор консултаната и друге процедуре. Истиче да значајан део активности у великој мери зависи од међународне донаторске помоћи, што представља изазов у постизању самосталности у реализацији. Иако се улаже напор да се осигура јасна веза између активности наведених у Програму, који усваја Влада и тиме преузима одговорност за његово спровођење, ослањање на донаторска средства и даље остаје доминантан тренд.

У плану за наредни период, током првог квартала 2025. године, Министарство финансија ће, у складу са Законом о планском систему, припремити и усвојити Извештај за 2024. годину. Након тога, приоритет ће бити припрема новог Програма за период 2026–2030. године, уз израду трогодишњег Акционог плана. Сваки ПФМ документ, према препоруци Европске комисије, мора бити заснован на ПЕФА извештају. Министарство финансија је у августу 2024. године затражило од Светске банке израду новог ПЕФА извештаја, који ће бити готов у првој половини 2025. године. Овај временски оквир омогући ће Министарству да добије релевантне податке и анализе за припрему новог Програма. Разлог за избор овог периода лежи у чињеници да ПЕФА анализира податке за последње три године, те је важно избећи годину пандемије како би слика тренутног стања била што реалнија.



### **Систем локалне самоуправе:**

**Татјана Бабић**, представница Министарства државне управе и локалне самоуправе, представила је резултате у области Система реформе локалне самоуправе.

### **Резултати:**

У оквиру извештаја за 2023. годину Акционог плана Програма за реформу система локалне самоуправе, истакнути су кључни резултати:

Припремљен је текст (радна верзија) измена и допуна Закона о локалној самоуправи. Није формирана Радна група јер је Влада била у техничком мандату, али су свакако кроз циљеве у оквиру АП завршене анализе које ће послужити будућим изменама закона. Поред тога припремљен је Предлог закона о допуни Закона о потврђивању Европске повеље о локалној самоуправи. Током 2023. године започет је рад на новом Акционом плану за период од 2024. до 2025. године, а конкретизацијом свих мера и активности које ће бити предузете у наведеном периоду, обезбеђује се наставак започетих реформи у области система локалне самоуправе у Републици Србији. Влада је АП усвојила 17. октобра 2024. године. Иако није реализован одређен број активности, посебно оних које се односе на измену закона, већина активности је започета односно била је у току реализације, а главни разлог за то је спровођење избора и техничка Влада.

**У оквиру Посебног циља 1 - Унапређење положаја и одговорности локалне самоуправе у погледу реализације активности и индикатора посебно треба истаћи следеће:**

- Припремљен је Предлог закона о допуни Закона о потврђивању Европске повеље о локалној самоуправи. Имајући у виду да услед ванредних избора, Народна скупштина није усвојила предлог Закона о допуни Закона о потврђивању ЕПЈС, ова активност је одложена за период 2024-2025. Влада је 17. октобра 2024. године усвојила поменути закон и очекује се да ће бити усвојен у наредном периоду у Скупштини. С обзиром на то да закон није усвојен, није реализована активност која се односи на анализу потребе усклађивања системских и секторских закона са ратификованим принципима из ЕПЈС јер је њено остварење повезано са допунском ратификацијом ЕПЈС.
- Током 2023. године СКГО је почела припрему III издања Приручника за спровођење локалних избора, усклађеног са новим Законом о локалним изборима, међутим, Програм е-обуке за добијање сертификата за спровођење локалног изборног поступка (првенствено за стални састав изборних комисија) није реализован, јер није унапређен правни оквир којим би се дефинисало издавање сертификата након спроведених обука за председнике и секретаре.
- Током 2023. године почела је израда Водича за примену Закона о референдуму и народној иницијативи и Уредбе о електронској народној иницијативи. С обзиром да је Уредба усвојена у 4. кварталу 2023. године, није било могуће усвојити Водич до краја 2023. године и спровести обуке. Ова активност је одложена за 2024. годину али је већ сада и реализована односно Водич је израђен, а обуке ће бити до краја ове године реализоване.



- Континуирано редовно информисање локалних власти о усвојеним променама правног оквира (Law Alert sistem СКГО) успешно је настављено са реализацијом и током 2023. године.
- Такође, завршене су или су у току многе активности које се одосе на Етички кодекс у ЈЛС као и на примену принципа доброг управљања.

**У оквиру Посебног циља 2 - Унапређење система финансирања локалне самоуправе чији је носилац Министарство финансија треба истаћи следеће:**

- Током 2023. Министарство финансија је ангажовано на изради анализе система финансирања локалне самоуправе у којој се сагледавају сви релевантни подаци везани за буџете ЈЛС у периоду 2019-2021. године.
- Поред тога настављена је подршка даљој изградњи капацитета локалне пореске администрације, а реализоване су и активности у вези са подршком ЈЛС у изради средњорочних планова као и обуке за партиципативно буџетирање, покренуте су активности у вези са формирањем јавног електронског приказа буџета Републике Србије са којим електронски приказ буџета локалних власти треба да буде усаглашен.
- Активности које су биле у току у 2023. години јесу и директна подршка ЈЛС за успостављање и даљи развој функција интерне ревизије и финансијског управљања и контроле.

**У оквиру Посебног циља 3 - Унапређена организација и капацитети локалне самоуправе, већина активности утврђена је у Акционом плану за период од 2021. до 2025. године, за спровођење Стратегије РЈУ у Републици Србији за период од 2021. до 2030. године, а у Програму за реформу система локалне самоуправе у Републици Србији и његовом Акционом плану се приказују у сврху комплетирања увида у све активности које се предузимају на локалном нивоу у области Управљања људским ресурсима и стручном усавршавању, и за њих се не извештава у оквиру Програма већ у оквиру Стратегије РЈУ.**

- У оквиру овог циља посебно треба истаћи да је постигнут велики успех у оквиру развоја међуопштинске сарадње кроз реализацију активности у овој области али подршке која је обезбеђена у оквиру Фонда за међуопштинску сарадњу. У прилог томе говори и то да је превазиђена планирана циљана вредност са 40% на 60% у оквиру индикатора који приказује удео ЈЛС који је успоставио међуопштинску сарадњу у укупном броју ЈЛС (%).
- Поред тога, реализован је највећи број активности које се односе на израду Планова развоја у ЈЛС.

**У оквиру Посебаног циља 4 - Унапређење квалитета и доступности услуга локалних органа управе, комуналних услуга и услуга јавних установа, током 2023. године реализоване су одређене анализе у циљу бољег пружања услуга на локалном нивоу.**



- С обзиром да је био период техничке Владе, није завршен рад на измени Закона о комуналним делатностима, али је свакако био у току.
- Поред тога у вези са два истраживања треба споменути да је завршено Спровођење истраживања и мерење доступности и квалитета приоритетних услуга ЈЛС, а да је у току реализације било спровођење истраживања задовољства грађана услугама ЈЛС.

**Милена Радомировић**, СКГО, надовезујући се на излагање у области система локалне самоуправе истакла да је оно било детаљније него што се види у сажетом Извештају за 2023. годину. Што се тиче наративног Извештаја, који је најпријемчивији за јавност, планирано је да буде преведен на енглески језик и достављен Европској комисији. Међутим, када се анализира Циљ 8 у Стратегији РЈУ уочава се да многи детаљи, попут тема директне подршке, интерне финансијске контроле или средњорочног планирања, нису видљиви у овом документу.

Представница СКГО указала је на изазов да активности које су спроведене често нису видљиве у Извештају. То је делом због тога што су ове активности иницијално дефинисане са роком завршетка у 2024. или 2025. години, због чега систем их не препознаје као активности које треба укључити у извештај за претходну годину.

**Љиљана Узелац**, МДУЛС, нагласила је да Извештај није коначан и да је Министарство отворено за допуне.

**Милена Радомировић**, СКГО, истакла је да су спремни да допуне наративни део, али уз напомену да као спроводиоци активности не могу уносити улазне податке из перспективе организација цивилног друштва.

У закључку дискусије на ову тему, **Љиљана Узелац**, МДУЛС, изнела је да уколико на овом састанку не буде договора у вези са тачком 4, доставиће се садашњи извештај за све измене и допуне. Након допуна, процедура усвајања обједињеног Извештаја ићи ће писменим путем у електронском облику.

#### **Координација и комуникација:**

**Љиљана Узелац**, МДУЛС, истакла је да статистика у области координације и комуникације показује напредак, 57% активности је имплементирано, 67% резултата је имплементирано. Нагласила је да је у питању Оперативни план и није исто планирано као да су посебни циљеви. Структура и механизми за координацију постоје, али се не састају довољно често: у 2023. години једном на политичком нивоу и једном на административном нивоу. У области комуникација први пут је формирана мрежа ПР службеника и то је дало резултате у извештајном периоду: имплементирана је заједничка камања у области е-управе (заједничка кампања „Постанете е-грађанин“). У 2023. години 600.000 е-грађана је регистровано. У јулу 2024. године овај број је износио 2.2 милиона грађана, односно половина пунолетних грађана Србије су е-грађани, што је добар резултат који је последица добре координације. Комуникациони механизам се састао 6 пута 2023. године, што се одразило на испуњење Годишњег оперативног плана за комуникације: 80% активности је испуњено. Информисаност грађана о реформи јавне управе расте, 29% је износила у 2021. године, 37% 2022. године и 34% 2024. године.



Изазови постоје у области интерне комуникације већ годинама међу органима државне управе, што значи да постоји значај простор за унапређење. У Извештају се помиње важност координације за заједничке активности које превазилазе силосе строге поделе надлежности. Наравно да сваки орган има своју надлежност, али са заједничким активностима мора да се заједничким механизмима спроводе одређене активности, мере, резултати у области реформе јавне управе.

### **Перцепције ОЦД**

**Љиљана Узелац**, МДУЛС, подсетила је да део Извештаја који је предмет састанка јесте перцепција ОЦД који показује колико су органи државне управе тачно приказали стање и да ли су постигнути резултати. МДУЛС је добило две перцепције (Аргумент Пријепоље и Центар за локалне демократије) и позвала је присутне ОЦД да дају своје виђење. Нагласила је да постоје две колоне, перцепција резултата и перцепција области која може да се унапреди.

Аргумент Пријепоље је за све области укључујући координацију и комуникацију известио да резултати нису постигнути. У делу за унапређење за све области наведено је да када се Стратегија и Акциони план буду усагласили са политичком вољом и када доносиоци одлука буду активно учествовали у креирању истих и исте подржали, онда се може говорити о реформи јавне управе.

**Љиљана Узелац** је дала предлог да ова перцепција не иде у све области већ у координацију политика узимајући у обзир да је у питању координација стратегија и акционих планова и да је Програм рада Владе у том делу.

Друга перцепција која је достављена МДУЛС-у је из Центра за локалне демократије.

Предлог МДУЛС-а је, у оквиру области Координације и комуникације, да прва два предлога остану у позитивним резултатима. Евидентно је да је у овом делу највећи део активности МДУЛС-а остварен успешно. Годишњи оперативни план комуникација у вези са РЈУ успешно је спроведен, као и формирање мреже ПР службеника. Ове мере су допринеле битној видљивости ефеката РЈУ јавности и сигурно допринеле већем обухвату корисника услуга јавне управе, посебно е-управе као и бољој оцени квалитета услуга. У последњи предлог може да се унесе оно што може да унапреди програм „Управа по мери свих нас“ коју је потребно у континуитету унапређивати и приближавати грађанима, посебно младима у складу са оствареним напретком у раду у различитим областима РЈУ.

**Станка Параћ**, Центар за локалне демократије, представила је перцепцију ОЦД. У односу на област планирања и координације јавних политика и онога што су радили као чланови Радне групе својевремено за Партнерство за отворену управу, сматра да цивилном друштву треба дати више времена и да је процес који се назива консултацијама нарочито битан са цивилним друштвом у раној фази припреме докумената. То је потребно очувати као праксу. Оно што је за њих било раније битно и што је и сада важно јесу повратне информације и коментари, односно да се зна судбина опсервација и коментара ОЦД-а. У областима су дате оцене у оквиру скале 1-10.

Представница Центра за локалне демократије нагласила је да је у остваривању резултата у области људских ресурса дефинитивно приметан напредак у промовисању



и доступности информацијама о могућности запошљавања, конкурсних критеријума, посебно радне праксе, веб сајта СУК-а, информације о Сајму студентке праксе као и упутства и смернице за ПВ и локалне самоуправе у вези са запошљавањем. Чињенично стање у вези са функционерима на вишим позицијама, како у локалној самоуправи, тако и у министарствима, наставља се дугорочно и неизмењено. Када је реч о НАЈУ, постоји потреба за стручним усавршавањем за 2024. годину. Стратегија предвиђа механизам за превенцију и заштиту од дискриминације, кроз јачање капацитета, знања и вештина запослених у јавним институцијама у области равноправности и недискриминације за представнике извршне власти на свим нивоима. Међутим, у пракси се дешавају бројне ситуације које сведоче о непотпуној примени Закона. На пример, Закон о јавној употреби језика националних заједница у Суботици, где је дошло до непотребне политизације, која и даље траје, као што је случај са именом новоизграђене железничке станице. Параћ је истакла да је лично заинтересована за ову тему, јер се у процес укључио и Завод за здравствену заштиту радника "Железнице Србије", тако да питање још увек није решено. Закон је јасан, и у тој општини или граду постоји одређени број језика националних мањина који треба да буду у јавној употреби, што подразумева доследну примену закона. Уз то, годишњи Извештај о примени овог закона редовно се објављује. У погледу обуке и едукације службеника, истиче се важност јачања компетенција, посебно када је у питању комуникација са грађанима других националних заједница. Позитивно је што је МДУЛС остварио важан напредак у успостављању оквира за унапређену сарадњу у области интересорног стручног усавршавања мрежа школа, по мултисекторским темама и иновативним програмима обука. У области пружања услуга остварен је највећи напредак. Портал РАП, остварио је значајан напредак, пре свега у попису административних поступака. У овом случају, дат је пример из Суботице у области привреде, где је пружено 2.684 услуга, док је за грађане развијено 711 поступака које тренутно обавља 134 органа јавне управе. Службеници шалтера Градске управе Суботица нагласили су да немају већих изазова са привредом, већ са грађанима, физичким лицима. Захтеви који долазе од грађана су често много комплекснији и захтевнији за запослене у односу на оне који се односе на привреду. Стога је обука тих запослених у јединицама локалне самоуправе од изузетне важности. У 2023. години је примећено, са претпоставком да ће се наставити и у 2024. години, да је потребно спроводити мерење задовољства крајњих корисника, што је већ постојеће на порталима и сајтовима. Међутим, није довољно само обрађивати и анализирати податке, важно је и прикупљати их на овај начин.

У области одговорности и транспарентности, израда Упутства и Информатора о раду, у смислу коришћења система за машински читљив језик, веома је важна за оне који раде на локалном нивоу. Број информатора и нови начин рада са њима представља добар резултат. Пропис указује да се информатори морају израђивати на језицима националних мањина који су у службеној употреби. Напоменула је да је у излагању овој области споменуто увођење описа радног места за службенике за етику и интегритет, али остаје отворено питање шта је са службеником за сарадњу са цивилним друштвом (питања попут конкурса, комуникације и слично).

Што се тиче система локалне самоуправе, делимично је добијен одговор у вези са Европском повељом, која у ЈЛС постоји од 1985. године и обухвата више протокола.



Што се тиче мерења доступности и квалитета услуга на нивоу ЈЛС, сматра да је делимично одговорено кроз праћење СКГО у сарадњи са Министарством. Оно што је за њих као невладин сектор важно јесте уједначавање методологије партиципативног буџетирања и напредак постигнут у уједначавању стандарда и методологије. Са друге стране, објављивање грађанског буџета остаје кључно питање. Ако само ограничени број општина примењује овај принцип у пракси, тај број би требало значајно да се увећа и да расте брже, како би био примерен транспарентности и отворености према грађанима.

На крају излагања, Параћ истиче да се тренутно налазимо у средњорочној фази, када је важно зауставити се и преиспитати постигнуте резултате, као и евентуално исправити неке аспекте који се тичу координације. Присећајући се досадашњег рада, она наглашава да су састанци радне групе, који имају карактер семинара и обука, били ефикасан начин рада. У овим групама није могуће да сви имају све информације о свим активностима, па би било корисно организовати обуке које би се фокусирале на приоритете. Такве обуке би биле од великог значаја за нови Програм, јер би пружиле додатну енергију и биле много корисније.

**Младен Лазић**, Министарство финансија, надовезујући се на излагање представнице ОЦД, додао је да су они спровели обуке на тему реформе управљања јавним финансијама. Уз подршку ЕУ пројекта организовали су, на њихову иницијативу, обуку за цивилни сектор за наведену област, што се показало као добра пракса и вољни су да понове овај тип обука. Поред ОЦД које су стално присутне, желели су да прошире круг заинтересованих и укључених у обуке. Обуке пролазе и представници Министарства финансија јер је уочено да у министарству раде људи који поседују специфична знања из одређених области којима се баве, али да им у појединим ситуацијама недостаје шира слика. Након организовања обука за радну групу, јавила се идеја да се организују обуке за цивилни сектор како би њиховим укључивањем имали и њихов допринос. Идеја је да се обуке понове у 2025. години.

**Дара Гравара Стојановић**, МДУЛС, нагласила је недовољну обученост и информисаност грађана о активностима државе, што се односи и на запослене у државним органима. Конкретно, она се осврнула на отворене податке и тренутак када ће бити покренута јавна расправа о изменама и допунама Закона о електронској управи, где су отворени подаци од великог значаја. Истакла је да је важно започети ову тему, како би грађани и организације цивилног друштва били упознати са тим шта и у којој мери могу да добију отварањем података. Било би корисно да се у наредни Акциони план за Програм електронске управе уведу и обуке за грађане, које већ постоје у актуелном Акционом плану. Гравара Стојановић је нагласила да је важно да све постојеће отворене податке треба додатно актуализовати и истакнути.

**Владимир Михајловић**, ЦЕП, похвалио је Извештај за 2023. годину, истичући да је, упркос изазовима који су проистекли из недостатка пројектне подршке, извештај информативан и користан. Он није улазио у детаље могућих измена ради унапређења, јер ће то бити обухваћено у новом Акционом плану. Што се самог Извештаја тиче, Михајловић није приметио никакве грешке у подацима, те нема коментаре на те аспекте. Све што је приказано као позитиван напредак сматра тачним, а изазови су такође правилно идентификовани. Он наглашава да у свим областима постоји простор за унапређење, нарочито када је реч о координацији и редовним састанцима на



политичком нивоу. Михајловић истиче да је МДУЛС свестан изазова и да, већ дуже од 10 година од почетка процеса, на стручном нивоу постоји потпуно разумевање међу координаторима радних група и свима који су укључени на стручно-оперативном нивоу. Сви раде на истом циљу и заједнички се труде што представља охрабрујући тренд за који се нада да ће бити настављен и у будућности. ЦЕП је спреман да учествује у наредној фази израде новог Акционог плана и има бројне идеје и предлоге за сваку област.

### **Тачка 3.**

#### **Разматрање и усвајање Предлога закључка о усвајању Годишњег извештаја за 2023. о спровођењу Стратегије РЈУ 2021-2030. године**

Договор је да се МДУЛС-у достави Извештај за све евентуалне измене и допуне са роком од недељу дана. Узимајући у обзир да нису све ОЦД имале могућност да узму учешће, уз додатни рок имаће прилику да пошаљу своје перцепције. Након допуна, процедура усвајања обједињеног Извештаја ићи ће писменим путем у електронском облику.

### **Тачка 4.**

#### **Усмена информација о почетку израде Акционог плана за период 2026-2030. године за спровођење Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији**

Љиљана Узелац, МДУЛС, подсетила је све присутне да су добили мејл за формирање нове радне групе за израду Акционог плана за 2026-2030. године за спровођење Стратегије РЈУ и нове програме. Идеја је била да они који су већ учествовали у изради Стратегије и који имају институционално памћење поново учествују у изради новог акционог плана. Уколико има персоналних промена, МДУЛС ће послати захтев за доставу имена нових представника.

МДУЛС планира да процес започне од јануара, уз подршку пројекат Европске уније у имплементацији. Основе за рад биће евалуације и извештаји који су већ израђени, као што су Извештај Европске комисије и Извештај СИГМЕ, као и други документи јавних политика. Циљ је да израда Акционог плана буде мање захтевна него што је био случај са Стратегијом и претходним процесима. Почетни план је да се до лета припреми први нацрт акционог плана, како би се оставило довољно времена за даљу процедуру, јавну расправу, прикупљање мишљења, преводе, као и достављање Европској комисији на мишљење, са циљем да се у 2026. години уђе са новим Акционим планом. Подржан је став Министарства финансија да се Стратегија мења одлуком при промени програма. Иако се израђује акциони план и програми, очекују се и измене Стратегије, али не у смислу њених значајних промена, већ само мањих корекција. Одређени индикатори, као што су они које мери Светска банка, више неће бити мерени, па ће доћи до мањих измена, али без потребе за ревизијом целокупне анализе која има скоро 400 страница. Такође, сложила се са представницом Центра за локалне демократије и истакла да се тренутно налазимо на средини имплементације и да би требало извести поуке за све оно што није могло да буде испуњено у циљу планирања на одговарајући начин.




Министарство државне управе и локалне самоуправе  
Бирчанинова 6, 11000 Београд  
Република Србија

**Тачка 5.**  
**Разно**

У вези са овом тачком није било дискусије.

СЕКРЕТАР  
  
Марија Петровић

РУКОВОДИЛАЦ  
МЕЂУМИНИСТАРСКЕ ПРОЈЕКТНЕ  
ГРУПЕ  
  
Јелена Кулић Гајевић